

lagde Nationalbanken at gøre sin Pligt, og til Nationalbankens Hovedpligter hørte at indløse Sedlerne, at frasige sig det Moratorium, som Nationalbanken nu har haft lige siden Krigstidens Begyndelse i 1914. Mange betydende Blade indenfor Regeringspartiet har meget bestemt krævet Nationalbanken til Regnskab og animeret Regeringen til at skride ind overfor Nationalbanken. Jeg skal saaledes minde om en Artikel, der stod i det store Venstreblad „Sorø Amtstidende“ den 16. Februar i Aar, i hvilken man siger, at „overfor det afgørende Spørgsmaal Valutaen vedrørende har man hidtil været tavs. Vi mener, at Tiden nu er inde til at bryde denne Tavshed. Holder Venstre som vi paa, at Ansvar for vort Pengevæsen er Nationalbankens, ja, saa ser vi ikke, at man kan undgaa at drage Konsekvensen deraf ved, naar Loven om Suspensionen af Indløseligheden udløber til 1. April, kun at forny den saaledes, at Guldindløseligheden til en fastsat Kurs automatisk træder i Kraft, hvis Banken ikke hævder vor Kroners Kurs paa anden Maade“.

Det paagældende Venstreblad gaar endnu videre og opfordrer positivt til at sætte Nationalbankens Ledelse fra Bestillingen, det vil altsaa praktisk talt sige, gøre Nationalbanken til en Statsbank, fuldkommen i Strid med den Opfattelse, som Venstre har gjort gældende gennem en Aarrække, naar Spørgsmaalet om Nationalbankens Stilling har været drøftet i Rigsdagen. Bladet siger: „Men tør Venstres Regering ikke paa denne Autoritet“ — der sigtes her til Udtalelser af Nationaløkonomer i den sidste Valutakommission — „og paa det, der i øvrigt foreligger, tage Ansvar for et Skridt af denne Art, saa har den efter vor Mening kun en Vej at gaa: at nedsætte en snæver Regeringskommission til at forhandle med Nationalbankledelsen og undersøge Bankens Forhold samt prøve de Indsigelser, man fra Bankledelsens Side kan fremføre mod en gradvis Genoptagelse af Guldindløseligheden“.

Andre førende Venstreblade har udtalt sig paa samme Maade. Saa sent som den 22. Marts har „Aalborg Amtstidende“ udtalt, at Venstre allerede har slaaet bak overfor Nationalbanken og samler sig mere og mere om Kravet om, at Banken skal gøre sin Pligt og bringe Orden i vort Pengevæsen, og vil den nuværende Bankledelse ikke, saa maa der en anden til. Og saa siger man til Slutning: Ogsaa af den Grund skal Vælgerne ved det kommende Valg gøre Venstre stærkere.

Samtidig med al denne Drabelighed i Regeringspressen har vi under Forhandlingerne i Udvalget, der har behandlet Moratorieloven, staaet overfor den mest aabenhjertige Erkendelse af, at der overfor Nationalbanken ikke var noget at gøre udover, hvad der allerede er gjort. Der er altsaa angaaende dette vigtige Spørgsmaal en aabenbar Strid mellem selve Regeringen og Regeringspressen. Under Forhandlingerne i Udvalget er det godtgjort, medens Justitsministeren overværede Forhandlingerne sammen med to Direktører fra Nationalbanken, at der ikke fra Regeringens Side er stillet noget Krav til Nationalbanken om at gøre sin Pligt, uden at Banken har været lydhør overfor de stillede Krav.

Jeg tror, det er nyttigt at faa fastslaet, at Forholdet er dette, idet det ikke gaar an at give Befolkningen den Opfattelse, at hele Valutaproblemet kan løses ved en eller anden Foranstaltning, som Nationalbanken træffer paa eget Initiativ eller tvinges til at træffe. Ingen ansvarlig dansk Politiker tør tage Ansvar for at paalægge Nationalbanken at indløse de af Banken udstedte Sedler med Guld. Det er ikke af Hensyn til Nationalbanken, man maa afvise Kravet om en øjeblikkelig Indløsning af Sedlerne; man maa afvise det af Hensyn til hele vort Erhvervsliv, man maa afvise dette Krav, fordi det meget let kunde gaa saaledes, at hele vort Pengevæsen brød sammen, naar man tvang Nationalbanken til at give frit Afløb for sit Guld, hvad enten det nu skete til den almindelige Kurs, der var i de normale Tider paa Sedlerne, eller til en nedsat Kurs, svarende til den øjeblikkelig gældende. Først naar vi med Sikkerhed kunde fastlægge Kronens Kurs og under alle Omstændigheder hindre den i at dale yderligere, kan der være Tale om at gaa til at tvinge Nationalbanken til at aabne for sit Guld.

Det, som er afgørende for os i dette Spørgsmaal, er, at der fremskaffes Betalingsbalance, kan der ikke det, maa vi fortsat give Moratorielove. Det er utvivlsomt i Erkendelse heraf, Regeringen nu stiller sig paa det Standpunkt, at det foreliggende Lovforslag om Moratoriets Forlængelse skal vedtages og have sin Gyldighed indtil dette Aars Udløb. Skulde vi gaa til en Guldindløsning nu, maatte vi under alle Omstændigheder, som Forholdene har formet sig, gaa til en delvis Ændring af hele vort Møntvæsen. Vi vilde jo ikke kunne gaa til at indløse Sedlerne til deres Paalydende, vi maatte nødvendigvis, for at ikke vort Pengevæsen skulde bryde sammen Dagen efter, at Loven var vedtaget, paabyde, at